

La defensa innecessària

Santi Martí i Pepe Beúnza

Del Seminari Estat de Pau

Les següents línies volen manifestar els arguments i opinions del Seminari Estat de Pau, recollides en el llibre **“Construir un estat segur i en pau”** editat recentment per l’Institut Català Internacional per la Pau (disponible en format digital a <http://goo.gl/TRIMu3>) en clar contrast amb l’opinió de l’article publicat en aquest diari el passat 25 de juliol per David Bajona i Marc Gafarot. Esperem que siguin útils al necessari debat per quan Catalunya aconsegueix instituir-se en estat.

La visió sobre *les polítiques de seguretat i defensa al món actual* del Seminari Estat de Pau no pequen en absolut d’una anàlisi amb paràmetres autonomistes. Ans al contrari, com manifestava l’ex-canceller alemany Gerard Schröder en una entrevista recent del setmanari *Der Spiegel* reproduïda per la revista *El Temps* el 18.04.2017:

“—Els nord-americans ja no volen assumir els costos de la seguretat d’Europa. Reclamen que els europeus, precisament la rica Alemanya, es preocupin més de la pròpia seguretat. On és el problema?

—És que ja ho fem. Ho fem en el marc que nosaltres considerem oportú. Aquest és el dret sobirà de tot Estat. Al senyor Trump li diria: compari la proporció d’ajuts al desenvolupament que vostès aporten, relacionat amb el compromís personal de les Nacions Unides, amb la proporció que aportem nosaltres. La nostra contribució tampoc no és suficient, però és clarament més alta que la seva. Els Estats Units cometen l’error de pensar que la seguretat només té a veure amb un exèrcit fort i altament armat. I això no és així, com ha demostrat el moviment dels refugiats. És un moviment que no s’atura amb un exèrcit fortament armat.”

Entenem les decisions sobre les formes de contribuir i participar a la seguretat humana internacional i a la defensa dels drets humans arreu del nostre planeta com a decisions estrictament pròpies en tant que manifestació de la plena sobirania que volem. Coincidim que la qüestió és assolir la independència i que això requereix el reconeixement internacional. Però volem un reconeixement que ens accepti tal com volem ser. No volem un reconeixement a costa de la nostra sobirania, un reconeixement que ens faci dependents.

Al món actual trobem fal·laç dir que necessitem capacitat de dissuasió quan en cap cas podrem disposar d’un exèrcit amb prou capacitat de dissuasió. Algú seriós pot pensar que podem ser envaïts avui en dia?. Què aquesta és la primera amenaça i risc a la qual dedicar recursos?. O és que hem de tenir un exèrcit per anar a guerrear en “missions de pau” fora les nostres fronteres i no es vol dir clarament?. La nostra millor dissuasió és manifestar constitucionalment que nosaltres no utilitzarem en cap cas la força per a resoldre les diferències que, com a poble, puguem tenir amb algun dels altres pobles del món.

Altra cosa és acusar-nos de no voler disposar dels instruments de control i seguretat del nostre espai aeri, marítim, terrestre i cibernètic, bàsicament per evitar operacions il·legals de tràfic de materials, persones o coneixements. Gens més lluny del nostre pensament, necessitem eines

per aquest objectiu, però això no requereix de cap exercit sinó de les unitats policials adients que ho vetllin.

Tant si decidim tenir un model de defensa convencional com si decidim tenir un model de seguretat humana com el que des del Seminari Estat de Pau proposem, l'aigua de la piscina és la mateixa: els Mossos d'Esquadra i tota la resta de cossos de seguretat, protecció i control ja presents a l'ordenament administratiu autonòmic. Aquesta és la base des de la que en tots dos casos haurem de partir indefugiblement. Construir el model de defensa armada convencional, segons les estimacions que coneixem, no es pot fer en menys de 10 anys. L'aigua seguirà essent escassa a la piscina, sobretot quant a dissuasió o "participació armada" a conflictes fora de Catalunya. Per contra, és possible dinamitzar encara més, pràcticament d'immediat, l'àmplia experiència existent a la societat catalana en participació internacional en defensa dels drets humans i en diplomàcia i mediació internacional. En aquest sentit hem de recordar la participació de catalans en processos de mediació -p. ex. a Colòmbia- amb resultats prou satisfactoris que han estalviat vides humanes, han permès la reinserció social dels combatents i han posat les bases de la reconciliació.

El model que proposem, si cal, ha de suposar una despesa equivalent a la que requeriria un model convencional, aquell 2% el PIB del que es parla. Entenem, però, que en ser un model més eficient per a preservar la seguretat, no caldrien tants diners. Sota la nostra perspectiva la despesa en seguretat no és el problema. El problema és *a què la dediquem*: a armes i personal o a ajuts i personal actiu?; a investigació en mitjans d'atac i destrucció o en mitjans d'escut i en accions defensives?; a resoldre els problemes vitals de les societats que viuen en conflictes armats o a controlar els recursos materials dels seus territoris?.

En el nostre model de seguretat humana, el concepte de "defensa civil" no deixa de ser residual. Només ateny a un risc que entenem molt poc probable però que, si es donés, només des del convenciment social en la pròpia força ciutadana podem enfrontar. Aquesta part exigeix estructures, és clar, però mínimes. Per d'amunt de tot el que requereix és educació ciutadana en seguretat des de la primera escolarització. Com a estructura, la principal és d'ordre administratiu amb suport policial: unitats d'intel·ligència, d'informació i d'anàlisi de la seguretat.

Volem ser constructius i tocar amb els peus a terra, les nostres opinions sobre el model de seguretat que la Catalunya Estat necessita són sinceres. No tenim cap *lobbie* armamentístic que ens recolzi. Com hem argumentat, no compartim la necessitat de tenir un model convencional de defensa armada per a ser reconeguts internacionalment. És més, pensem que és innecessari per a la nostra dimensió i, fins i tot, contraproductiu perquè pot atraure accions terroristes. Estem convençuts que el model de seguretat humana que plantegem és més eficient per contribuir activament a la pau mundial. Per a ser independents no podem començar fent-nos dependents i renunciar a prendre col·lectivament el nostre propi camí.